Dosarul nr. 4-25056910-05-4r-15082025 Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător N. Pasat

CURTEA DE APEL SUD
D E C I Z I E
În numele Legii

28 octombrie 2025 mun. Cahul
Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului: **Vitalie Movilă,**
Judecătorii: **Andrei Scripcenco și Inga Gorlenco**

A judecat în ședință, în absența părților, recursul agentului constatator din cadrul SP nr.3 „Tartaul de Salcie" A SPP a IP Cahul, Voicu Veaceslav împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 iulie 2025 pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Mocanu Lucia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 întocmit la data de 16 aprilie 2025 și a deciziei de aplicarea sancțiunii emisă în aceiași dată 16 aprilie 2025 în privința lui Mocanu Lucia pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de recurs, probele administrate la dosarul contravențional, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă:

Contestația contravenientului:

La data de 18 aprilie 2025 Mocanu Lucia a înaintat în instanța de judecată, *contestație*, în conformitate cu art. 448 Cod contravențional, în care solicită: anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 384882 întocmit la 16 aprilie 2025 și decizia agentului constatator emisă în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție și din motiv că în acțiunile contravenientului lipsește fapta contravenției prevăzută la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Argumentele contestației:

Drept argumentele pentru înaintarea contestației s-a indicat că, agentul constatator nu a asigurat dreptul său la apărare, dreptul de a cunoaște drepturile şi obligațiile mele, dreptul de a obiecta etc. Consideră că, agentul constatator a întocmit procesul verbal cu grave erori. Nu sunt prezenți indici calificativi ale elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 47^1 cod contravențional.

Respectiv în opinia contestatarei, agentul constatator eronat a interpretat şi încadrat juridic acțiunile acesteia, procesul-verbal este întocmit eronat, iar fapta contravenției nu este clară, scrisă neciteț, nu a existat nici o acțiune de pretindere şi primire a bunurilor pentru a exercita un drept electoral, nu au fost respectate drepturile procedurale, nu au fost explicate drepturile, nu a fost asigurat dreptul la apărare, faptele descrise în procesul-verbal şi decizia de sancționare nu au nici o legătură cauzală cu norma materială invocată și sancțiunea contravențională aplicată. Astfel este grav încălcat principiul individualizării pedepsei, nu a fost demonstrată vinovăția persoanei, prin aplicarea sancțiunii este grav încălcat dreptul la libera exprimare, asociere şi întrunire şi întrunire, păstrarea acestei sancțiuni va însemna un grav abuz şi o iminentă condamnare a țării de către CtEDO.

Despre încălcările admise la întocmirea deciziei asupra cauzei contravenționale: Codul Contravențional este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept stabilesc principiile şi dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții şi prevede procesul contravențional şi sancțiunile contravenționale.

În aşa mod, a fost sancționată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o ceea ce constituie temei de încetare a procesului contravențional pentru inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional, temeiurile de încetare a procesului contravențional.

Procesul-verbal contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) şi reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții şi trebuie să conțină mențiunile prevăzute de art. 443 Cod contravențional. Conform dispoziției legale menționate, lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal cu privire la contravenție atrage nulitatea acestuia.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât şi din oficiu de către instanță pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății, stabilite expres de articolele 5 şi 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. Totodată instanța reține că, potrivit art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 Cod contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 alin. (1), (2) din Codul contravențional.

Analizând actul de sancționare sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție contestat, așa cum sunt impuse acestea de dispozițiile art. 443 din Codul contravențional referitoare la mențiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

Reieșind din prevederile art. 445 alin. (1) Cod contravențional, neconsemnarea datelor şi faptele indicate în art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

În aceeași ordine de idei, sancțiunea în procedura contravențională reprezintă mijlocul legal care lipsește de efecte juridice actele procesuale şi procedurale, precum şi măsurile procesuale dispuse ori efectuate neîntemeiat sau care se aplică în cazul comiterii unei abateri judiciare. Sancțiunile procesual-contravenționale reprezintă niște remedii procesuale, ce urmăresc înlăturarea producerii de consecințe juridice în ipoteza în care legea procesual contravențională a fost încălcată.

Una din aceste sancțiuni este şi nulitatea. Codul contravențional, reglementează în art. 445 alin. (1), (2) instituția nulității absolute şi relative. Nulitatea are ca efect ineficiența actelor realizate cu încălcarea dispozițiilor legale. Actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forța juridică conform reguli juod nullum est, nullum producit effectum.

Astfel, analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, se constată că agentul constatator la întocmirea actului nominalizat nu a indicat data, adică - luna, anul și ora comiterii contravenției sau perioada săvârșirii faptei.

Decizia emisă la caz este afectată de aceleași omisiuni, deoarece aceasta se bazează pe procesul-verbal care conține lipsuri de procedură, dacă procesul-verbal este viciat, sancțiunea aplicată riscă să fie anulată. Într-o altă ordine de idei este important de a specifica şi faptul că lipsa datei exacte (luna, anul, ora) sau a perioadei în care a fost săvârșită contravenția reprezintă o încălcare semnificativă a cerințelor de formă ale procesului-verbal şi aceste date ar fi esențiale pentru stabilirea prescripției răspunderii contravenționale, clarificării contextului faptei pentru a permite exercitarea dreptului la apărare de către contravenient etc.

Din analiza normelor citate supra rezultă cu certitudine faptul că odată ce legea contravențională, în mod exhaustiv, prevede consemnarea în procesul-verbal cu privire contravenție a datei săvârșirii faptei, agentul constatator care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în mod evident nu a ținut cont de rigorile procesuale ce urmează a fi tratate cu titlu condiție a valabilității procesului verbal cu privire la contravenție, or, analizând actul sancționare a contravenientei raportat la actul de constatare, prin prisma art. 443 Cod contravențional, se atestă că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție s-au admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, circumstanță care urmează a fi apreciată de către instanța de judecată în strictă conformitate cu dispoziția art. 445 alin. (1) Cod contravențional, deoarece afectează în mod direct fondul cauzei şi încălcă celui urmărit contravențional dreptul la o apărare şi un proces echitabil, situație care nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Circumstanțele stabilite direct încalcă drepturile contestatarei la dreptul de a cunoaște esența învinuirii care i se aduce din partea statului şi aceste circumstanțe instanța de judecată le reține prin prisma sancțiunii nulității procesului-verbal cu privire la contravenție tangențiale fiind rigorile art. 445 alin. (1) Cod contravențional, or, încălcările art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional la caz impun nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

La fel reiterează că în procesul-verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea careva mijloace tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a careva probe care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta. Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speță a prevederilor art. 425 şi 442 alin. (1) Cod contravențional, ori în situația respectivă este dificil de

stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Omisiunea enunțată de rând cu celelalte enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. La fel, omisiunile respective, au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art.445 alin. (2) Cod contravențional determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Susține contestatara că, existența faptei contravenționale şi comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul-verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Din motivele expuse și deoarece în speță procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar şi în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale şi a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia şi anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 29 iulie 2025 s-a admis contestația depusă de Mocanu Lucia.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 din 16 aprilie 2025 și decizia asupra cauzei contravenționale emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul prin care Mocanu Lucia a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

S-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui Mocanu Lucia în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Recursul agentului constatator:

Legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești este contestată cu recurs la data de 05 august 2025 de agentul constatator al IP Cahul, Voicu Veaceslav, în care

solicită: casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută decizia de sancționare emisă în privința lui Mocanu Lucia.

***Argumentele recursului*:**

Drept motive pentru înaintarea recursului, a indicat că, la 16 aprilie 2025, agentul constatator a întocmit în privința lui Mocanu Lucia procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882, pe faptul că, pe parcursul anului 2024, aflându-se în Tartaul de Salcie, Mocanu Lucia având scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale şi a referendumului republican constituțional din anul 2024, a primit 8 tranzacții cu mijloace bănești prin intermediul aplicației mobile „ПСБ” din Federația Rusă de la persoane cointeresate din cadrul unui partid politic, acțiuni de corupere, care după caracter atentează la drepturile constituționale, prin ce a cauzat pagubă morală societății civile. Acțiunile lui Mocanu Lucia au fost încadrate în prevederile art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional ”Coruperea electorală pasivă”. Prin decizia agentului constatator din aceiași dată, Mocanu Lucia, în temeiul art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent cu 25000,00, care după caracter atentează la drepturile constituționale, prin ce a cauzat pagubă morală societății civile.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravențional: - scrisoarea de expediere nr. 34/17/1-3576 din 07 aprilie 2025; - raportul privind înregistrarea contravenției; - ordonanța privind formarea grupului de lucru pe procedura contravențională nr. 93 din 09 aprilie 2025; - încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 01 aprilie 2025 şi mandat judecătoresc; - încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana, din 22 octombrie 2024 şi mandat judecătoresc; - raportul de analiză informațional-criminală, 2025; - informație cu privire la numărul de telefon; - procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 din 16 aprilie 2025; - ordonanța de ridicare; - proces-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor; - extrasul din fișierele prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM.

În aceste condiții, pe parcursul anului 2024, aflându-se în mun. Cahul, Mocanu Lucia primit 8 mesaje prin intermediul aplicației mobile cu identificatorul „ПСБ” din Federația Rusă.

Aceste măsuri speciale de investigație, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art. 138^4 din Codul de procedură penală, au relevat o asociere directă între numărul SIM identificat ***** ca fiind înregistrat pe numele Mocanu Lucia şi mesaje recepționate de la aplicația mobilă „„ПСБ”.

Această constatare tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucât indică o interacțiune efectivă fie voluntară, fie prin intermediere, între telefonul mobil asociat şi infrastructura digitală a instituției bancare ruse.

În termeni juridici, este esențial de subliniat că răspunderea contravențională nu necesită existența unei certitudini absolute, ci este suficient, în baza probelor administrate, la o convingere rațională și legală privind comiterea faptei şi vinovăția persoanei.

În prezenta cauză, convergența elementelor tehnice (identificarea SIM, comunicarea cu aplicația bancară), coroborată cu lipsa unei apărări factuale coerente, justifică menținerea sancțiunii contravenționale aplicate.

Or, rezultatele măsurilor speciale de investigație în coroborare cu datele obținute de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind utilizarea aplicației mobile cu identificatorul „PSB” şi/sau „ПСБ”, au făcut posibilă stabilirea faptului că pe dispozitivul în care este activă cartela SIM având numărul de telefon *****, atribuit lui Mocanu Lucia a fost instalată aplicația „PSB,/ПСБ”, mesaje relevante fiind transmise destinatarului Mocanu Lucia la 25.09.2024 şi 01.10. 2024, adică ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 230 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 355 - 357, art. 559 şi care a intrat în vigoare la 15 august 2024. Prin urmare, actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare privind accesarea telefonului personal al *****, fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia.

Potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional din 21 ianuarie 2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin.(1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală şi nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în

coroborare cu art. 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Termenul de declarare a recursului:

În acord cu dispozițiile art. 468 alin. (1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).

Lucrările dosarului atestă că hotărârea judecătorească contestată a fost pronunțată în ședința de judecată din 29 iulie 2025 în prezența părților. Copia de pe hotărârea judecătorească a fost înmânată avocatului și expediată celorlalți participanți prin oficiul poștal, în data de 30 iulie 2025.

Cererea de recurs este înregistrată la 05 august 2025 de către agentul constatator.

Astfel, termenul legal de înregistrare a recursului a fost respectat de către agentul constatator.

Procedura în fața instanței de recurs:

Conform art. 471 alin. (1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Prin înștiințare, părțile au fost informate despre data examinării recursului stabilită pentru 24 octombrie 2025, însă din motivul imposibilității participării unui judecător la examinarea cauzei, examinarea recursului a fost stabilită pentru 28 octombrie 2025.

Instanța de recurs a examinat recursul fără prezența părților, în baza materialelor din dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind probele administrate la materialele dosarului contravențional, analizând hotărârea judecătorească în coraport cu argumentele recursului, Completul de judecată conchide admiterea recursului, casează integral, inclusiv din oficiu, hotărârii instanței de fond, cu remiterea dosarului contravențional la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Conform art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs: admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau

integral, dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind informarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Potrivit art. 466 lit. d) Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.

În ședința de judecată s-a stabilit că, la 16 aprilie 2025, agentul constatator a întocmit în privința lui Mocanu Lucia procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882, pentru faptul că, pe parcursul anului 2024, aflându-se în Tartaul de Salcie, r-nul Cahul, Mocanu Lucia având scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale şi a referendumului republican constituțional din anul 2024, a primit 8 tranzacții cu mijloace bănești prin intermediul aplicației mobile „ПСБ” din Federația Rusă de la persoane cointeresate din cadrul unui partid politic, acțiuni de corupere, care după caracter atentează la drepturile constituționale, prin ce a cauzat pagubă morală societății civile.

În drept, acțiunile lui Mocanu Lucia au fost calificate juridic ca contravenție prevăzută de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional „Coruperea electorală pasivă”.

Prin decizia agentului constatator din aceiași dată, Mocanu Lucia, în temeiul art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent cu 25000,00 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de aplicare a secțiunii contravenționale din 16 aprilie 2025, în temeiul art. 448 Cod contravențional, Mocanu Lucia a sesizat instanța de judecată cu prezența contestație în care solicită: anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 384882 întocmit la 16 aprilie 2025 și decizia agentului constatator emisă în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție și din motiv că în acțiunile

contravenientului lipsește fapta contravenției prevăzută la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei contravenționale, prin hotărârea din 29 iuie 2025 a admis contestația depusă de Mocanu Lucia, declarând nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 din 16 aprilie 2025 și decizia asupra cauzei contravenționale emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, cu încetarea procesului contravențional intentat în privința lui Mocanu Lucia în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești în coraport cu materialele cauzei contravenționale și normele de drept procesual relevante soluționării cauzei, Completul de judecată atestă încălcarea normelor de procedură de către instanța de fond la adoptarea hotărârii judecătorești prin omiterea evaluării ansamblului de probe administrate la materiale cauzei de către agentul constatator.

Conform art. 381 alin. (1) și (2) Cod contravențional, *orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod*.

În cauza Ziliberberg vs. Moldova hotărârea din 01 februarie 2005, definitivă la 01 mai 2005, Curtea Europeană pornind de la specificul Codului contravențional, și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, conchide că sunt suficiente temeiuri care indică la natura penală a contravențiilor. Respectiv, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, inclusiv și prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Raționamentele expuse fundamentează la nivel de principiu că, *sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecata, revine, în primul rând, agentului constatator*.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui*.

Potrivit art. 458 alin.(1) lit. a) și f) Cod contravențional, ***examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic***

al contravenției imputate; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Lecturând hotărârea judecătorească, Completul de judecată remarcă că instanța de fond la examinarea contestației depuse de Mocanu Lucia a verificat respectarea exigențelor prevăzute la art. 443 Cod contravențional impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nefiind constatate temeiuri pentru nulitate absolută a procesului-verbal în conformitate cu dispozițiile art. 445 Cod contravențional. Cu toate acestea, instanța de fond a omis să indice în hotărârea sa, considerente de respingere a argumentelor invocate în contestație în sensul neconsemnării în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și informațiilor prevăzute la art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional.

Instanța de fond analizând procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Mocanu Lucia sub aspectul temeiniciei acestuia prin raportare la materialul probator administrat și al principiului prezumției de nevinovăție de care se bucură făptuitoarea, a constatat lipsa probelor care ar dovedi comiterea contravenției imputate lui Mocanu Lucia. În acest sens, instanța de fond a reținut ”*…agentul constatator nu a acumulat probe suficiente și verosimile întru susținerea actului de constatare și propunerii de sancționare, nu a demonstrat vinovăția lui Mocanu Lucia de comiterea contravenției pentru care a fost recunoscută vinovată*”, ”*…la materialele cauzei nu există nici o probă administrată, potrivit prevederilor art. 425 Cod contravențional, care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil că Mocanu Lucia a comis fapta incriminată*”, ”*…agentul constatator nu a desfășurat o anchetă contravențională propriu-zisă, limitându-se a transcrierea unor suspiciuni provenite dintr-o cauză penală fără vreo verificare autonomă a implicării directe a contravenientului; ...Inspectoratul de Poliție Cahul nu a administrat nici un probatoriu propriu și nu a întreprins nici o acțiune specifică în raport cu persoana lui Mocanu Lucia*”.

În acord cu prevederile art. 425 alin.(1), (2), (3) și (5) Cod contravențional, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor; procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, ș.a.

Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege. Sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Analizând activitatea agentului constatator la examinarea cauzei contravenționale intentate în privința lui Mocanu Lucia în sensul colectării probelor pentru constatarea existenței sau inexistenței contravenției prevăzute de art. 47[1] Cod contravențional, Completul de judecată constată că agentul constatator a prezentat instanței de fond probele care au fost reținute la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Mocanu Lucia și a emiterii deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale din 16 aprilie 2025.

În hotărârea judecătorească, instanța de fond a enumerat probele prezentate de agentul constatator în susținerea învinuirii expuse în procesul-verbal cu privire a contravenție, cum sunt: Scrisoarea Inspectoratului Național de Securitate Publică din 07 aprilie 2025, Raportul privind înregistrarea contravenției seria RAP01 466535 din 09.04.2025, Ordonanța privind formarea grupului de lucru pe procedura contravențională nr.93 din 09.04.2025, emisă de Inspectoratului de Poliție Cahul, Încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.13-2237/2025 din 01.04.2025 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, Încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.13-7920/2024 din 22.10.2024 și mandatul judecătoresc din aceeași dată, Ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații din 11.12.2024, emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Raport de analiză informațional-criminală, Informație despre abonatul de telefonie mobilă din rețeaua operatorului de telefonie mobilă a SA „Moldcell”, Proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 16 aprilie 2025, Originalul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 din 16 aprilie 2025, potrivit căruia, a fost constatată și calificată contravenția comisă de Mocanu Lucia în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional. (f.d. 12-33)

Art. 6 § 1 din Convenție Europeană a Drepturilor Omului prevede că „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]”.

Curtea Europeană în mod constant a reamintit locul important pe care îl ocupă dreptul la un proces echitabil într-o societate democratică [Airey împotriva Irlandei,

pct. 24; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 231]. Această garanție „se numără printre principiile unei societăți democratice în sensul Convenției” (Pretto și alții împotriva Italiei, pct. 21). Rezultă că o interpretare restrictivă a garanțiilor oferite de art. 6 § 1 nu este așadar justificată (Moreira de Azevedo împotriva Portugaliei, pct. 66). În plus, cerința echității se aplică întregii proceduri și nu se limitează la ședințele în contradictoriu (Rafinăriile elene Stran și Stratis Andreadis împotriva Greciei, pct. 49).

Părțile la proces au dreptul să prezinte orice observații pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Acest drept este efectiv numai în cazul în care cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „ascultate”, adică examinate în mod adecvat de către instanța sesizată (Donadzé împotriva Georgiei, pct. 35). Astfel, instanța trebuie să efectueze o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și probelor prezentate de părți [Kraska împotriva Elveției, pct. 30; Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 59; Perez împotriva Franței (MC), pct. 80]. Pentru a asigura exercitarea efectivă a drepturilor garantate de art. 6 § 1 CEDO, autoritățile judiciare trebuie să dovedească „diligență” [Kerojärvi împotriva Finlandei, pct. 42; Fretté împotriva Franței, pct. 49, Göç împotriva Turciei (MC), pct. 57].

Analizând lucrările dosarului sub aspectul respectării cerinței echității procesului, inclusiv obligația instanței de judecată de a se expune asupra tuturor argumentelor și probelor prezentate de părți, Completul de judecată consideră că instanța de fond nu a respectat în deplină măsură normele procedurale care vizează examinarea „efectivă” a cauzei contravenționale, lăsând fără apreciere, conform criteriilor prevăzute de art. 425 Cod contravențional, a probelor prezentate de agentul constatator reținute la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Mocanu Lucia, contrar garanțiilor procedurale oferite de art. 6 CEDO.

Potrivit art. 462 alin. (1) și (4) Cod contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Partea descriptivă cuprinde: a) circumstanțele constatate în judecarea cauzei; b) ***probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor***; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluționarea cauzei.

Dreptul la un proces echitabil este compus dintr-un ansamblu de garanții juridice procedurale de care beneficiază persoanele în procesul de înfăptuire a justiției, ce au menirea de a pune în valoare drepturile și libertățile recunoscute de lege.

Totodată, dreptul la un proces echitabil se compune și dintr-un ansamblu de principii subsidiare, care nu sunt indicate expres în norma art. 6 din Convenție, sub

formă de garanții, însă fără de care este imposibilă asigurarea echității în sistemul justiției, unul dintre care este principiul motivării hotărârii judecătorești.

Dreptul la o hotărâre motivată constituie un principiu fundamental legat de buna administrare a justiției. Scopul motivării este de a demonstra părților că au fost ascultate, contribuind astfel la o mai bună acceptare de către acestea a deciziei. În plus, îl obligă pe judecător să-și întemeieze motivarea pe argumente obiective și să prezerve drepturile părților. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura hotărârii și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat, din hotărâre trebuie să reiasă cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate. Instanțele naționale trebuie să indice suficient de clar motivele pe care se întemeiază hotărârea, astfel încât părțile să-și poată exercita în mod util dreptul de recurs de care dispune.

Pronunțarea de către instanțele judecătorești a unei hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâre asupra tuturor cerințelor şi argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărîrea din 21 ianuarie 1999).

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, părțile având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție şi să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri. Lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

Astfel, instanţele judecătoreşti sunt obligate să-şi motiveze soluțiile şi concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994). Lipsa motivelor prezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt poate fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (c. Ruiz Torijav. Spania, 9 decembrie 1994).

Motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, care este indispensabilă pentru exercitarea controlului judiciar de către instanța ierarhic superioară și constituie o garanție împotriva arbitrariului pentru părțile în proces, întrucât le furnizează dovada că solicitările și mijloacele lor de apărare au fost serios examinate de judecător.

Respectarea acestei dispoziții procedurale, cu valoare de principiu, se circumscrie obligației ce revine instanței de a garanta părților exercițiul efectiv al dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul la un proces echitabil implică în sarcina instanței obligația de a proceda la ”*un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor şi al elementelor de probă ale părţilor, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa*” (Hotărârea Albina împotriva României, Hotărârea Gheorghe împotriva României).

Examinând motivarea din hotărârea instanței de fond, Completul de judecată constată că judecătorul instanței de prim nivel nu a procedat la o analiză *efectivă* a probelor prezentate de agentul constatator, ceia ce se poate observa din parcurgerea considerentelor hotărârii judecătorești. Astfel, instanța de fond a enumerat în motivarea hotărârii sale probele prezentate de agentul constatator fără a le aprecia din punct de vedere al admisibilității lor, precum o prevede art. 425 alin. (5) Cod contravențional, sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. În acest sens, instanța de judecată s-a limitat la expuneri cu caracter general precum „agentul constatator nu a administrat probe pertinente și concludente care ar demonstra comiterea contravenției”, fără a respinge probele prezentate de agentul constatator cu redarea motivelor în acest sens. Or, instanța de fond în motivarea hotărârii a indicat că, agentul constatator nu a desfășurat o anchetă contravențională propriu-zisă, nu a administrat nici un probatoriu și nu a întreprins nici o acțiune specifică în raport cu persoana lui Mocanu Lucia, însă instanța de judecată nu a argumentat dacă probele agentului constatator administrate în aceste împrejurări sunt în măsură să afecteze caracterul admisibil al probei pentru constatarea comiterii contravenției imputate lui Mocanu Lucia. În motivarea hotărârii sale, instanța de judecată nu a constatat și nici nu a argumentat existența temeiurilor prevăzute de art. 425 alin.(6) Cod contravențional care vizează inadmisibilitatea probelor administrate de agentul constatator.

Mai mult în ședința de judecată din 16 iunie 2025, agentul constatator a prezentat instanței de fond și prin încheierea protocolară a judecătorului(f.d. 51) au fost anexate la materialele cauzei: ordonanța și procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 15 aprilie 2025, și un extras Excell prin care destinatarul numărului de telefon ***** a primit în datele de 25.09.2024 și 01.10.2025 8 SMS de intrare de la identificatorul PSB (f.d. 44-46). Cu toate acestea, din parcurgerea hotărârii judecătorești, se observă omisiunea instanței de fond de a expuse în hotărârea judecătorească respectivele probe și să le aprecieze în ansamblu cu celelalte probe existente în dosar la emiterea soluției. Rezultă, astfel, că instanța de fond a lăsat în afara aprecierii sale unele probe prezentate de agentul constatator în susținerea învinuirii formulate în procesul-verbal cu privire a contravenție întocmit în privința lui Mocanu Lucia, contrar normelor procesuale care obligă instanța de fond să indice în hotărâre, probele pe care își întemeiază concluzia şi motivele de respingere a lor.

În aceste condiții este evident că motivarea hotărârii atacate nu este de natură să furnizeze părților procesului, cât și instanței de recurs, considerentele pentru care judecătorul instanței de fond nu a luat în considerare la adoptarea hotărârii judecătorești probele prezentate de agentul constatator în ședința din 16 iunie 2025 și anexate de către instanța de judecată a materialele cauzei prin încheiere protocolară din aceiași dată, împrejurare ce denotă, în fapt, necercetarea fondului cauzei.

Astfel, instanța de fond nu a examinate în mod efectiv circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei contravenționale, lăsând fără o argumentare corespunzătoare motivele invocate în contestație în sensul încălcării art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional de către agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și omisiunea de a aprecia probe prezentate de agentul constatator în conformitate cu criteriile stabilite în art. 425 Cod contravențional.

Din procesul-verbal al ședinței din 16 iunie 2025 se atestă că instanța de fond a cercetat în ședință „f.d.3-35 contestație+anexe”, nefiind indicate în concret probele cercetate cu participarea ambelor părți, încălcând astfel principul nemijlocirii, care obligă instanța de judecată să cerceteze în ședință direct și nemijlocit probele propuse de ambele părți ale procesului, cu respectarea principiului egalității în drepturi procesuale a părților.

Drept concluzie, luând în considerare dispozițiile art. 466 lit. d) Cod contravențional și gravitatea încălcării normelor de procedură admise de către instanța de fond la adoptarea hotărârii asupra cauzei contravenționale, încălcări care nu pot fi corectate la examinarea cauzei în ordine de recurs, Completul de judecată consideră

necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei contravenționale în prima instanță pentru rejudecare, în alt complet de judecată.

Constatările instanței de fond precum ” …agentul constatator nu a făcut proba– când anume a fost instalată acea aplicaţie în telefonul persoanei supus răspunderii şi când anume au fost recepţionate mesajele respective de către contravenient sau dacă acele mesaje au fost în genere accesate sau şi mai mult – utilizate pentru confirmarea pretinderii/ acceptării/ recepţionării/ extragerii/ primirii de mijloace băneşti…” vin în contradicție cu probele administrate de agentul constatator, inclusiv și acelor probe prezentate direct în ședința de judecată, din care se atestă recepționarea mai multor mesaje la numărul de telefon ce aparține lui Mocanu Lucia de la aplicația PSB în datele de 25.09.2024 și 01.10.2024, precum și declarațiile lui Mocanu Lucia care a recunoscut instalarea în telefonul său a aplicației PSB.

Împrejurările expuse atestă că instanța de fond nu a judecat cauza contravențională în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În acest context, Completul de judecată constatată încălcarea normelor procedurale la examinarea cauzei contravenționale de către instanța de fond, erori de drept prescrise în art. 466 lit. d) Cod contravențional, și care impun soluția de rejudecare a cauzei de către instanța de recurs. Astfel, instanța de recurs admite ca fiind întemeiate argumentele recurentului în sensul lipsei de temeinicie a hotărârii adoptate de către instanța de fond în prezenta cauză contravențională.

Luând în considerare că prima instanță a admis eroare procesuală care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul de judecată admite recursul depus de agentul constatator al IP Cahul Voicu Veaceslav, casează integral, inclusiv din oficiu, hotărârea emisă la 29 iulie 2025, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Judecătoria Cahul, sediul Central în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de fond urmează să țină cont de constatările enumerate în prezenta decizie care au condus la casarea hotărârii judecătorești, să examineze cauza în conformitate cu normele procesuale, cu emiterea unei hotărâri legale, întemeiate și motivate.

Călăuzindu-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), art. 474 Cod Contravențional, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se admite recursul înaintat de agentului constatator din cadrul SP nr.3 ”Tartaul de Salcie” A SPP a IP Cahul, Voicu Veaceslav.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 iulie 2025, în cauza contravențională la contestația depusă de Mocanu Lucia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 384882 întocmit la data de 16 aprilie 2025 și a deciziei de aplicarea sancțiunii emisă în aceiași dată 16 aprilie 2025 în privința lui Mocanu Lucia pentru comiterea contravenției prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Se remite prezenta cauză contravențională, pentru rejudecare, în Judecătoria Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului Vitalie Movilă

Judecătorii Andrei Scripcenco

Inga Gorlenco